

Arisztotelész, a görög gondolkodás e nagy alakja a görögországi Sztageira, (ma: Sztagira, Halkidiki) városában született, innen nyerte egyik állandó melléknevét: *a S(z)tagirita* (= „A sztagirai”).

Szülővárosában szobor hirdeti fenn a tiszteletet, amit az utódok több évezreden át is megőriztek. Nemcsak sok, modernnek tekintett tudományban jeleskedett, s tett hozzá mindegyikhez valami értékeset, valami olyat, ami az illető ismeretterület felfogását, tárgyalását sokszor majdnem egy évezreden át meghatározta; nemcsak a filozófiában, a logikában, a nyelvészetben, a biológiában, a pedagógiában, a politikatudományban sikerült maradandót alkotnia, sőt ezek közül és ezeken felül többet is tulajdonképp megteremtene, de az irodalomelméletben s mi több, az irodalomban is; különben az antik próza egyik legnagyobb mestere, Cicero aligha áradozott volna az arisztotelészi előadásmód „arany folyamáról” (*flumen orationis aureum*), amely a világos, de élvezetesen olvasható tudományos értekezés műfaját is megteremtette. Sajnos nemcsak irodalmilag igényes és nagyközönség számára írt exoterikus művei és irodalmi tárgyú munkái (a Poiétika kivételével) semmisültek meg, veszttek el - úgy tűnik - végleg, hanem sok más műve is – de a megmaradtakból, mint pl. a

Fizika

,
Metafizika

,
Etika

,
Politika

,
Poétika

és mások – még így is több életműnyi anyag kitelik.

Alakja köré tanítványaiból új (és mintegy 600 éven át működő) filozófiai mozgalom, a peripatetikus iskola szerveződött. Mesterével, Platónnal együtt az európai filozófia legmeghatározóbb alakja. A középkor végére a Biblia mellett Arisztotelész és munkássága vált a „magasabb” kultúra meghatározó tekintélyévé szerte Európában, úgyhogy ha csak ezt a szót (másik állandó melléknevét) mondták: *a Filozófus*, az kizárólag Arisztotelészt jelenthette – (bár ez már-már egy „hamis”, átinterpretált Arisztotelész volt). De nemcsak az európai kultúra tartja magát az örökösének: Keletet is ő hódította meg a nyugat tudományának, a keresztényeknél, araboknál, zsidóknál - teljesen egyedülálló módon - egyaránt a legnagyobb tiszteletben állott.

A Holdon krátert is elneveztek róla (Arisztotelész-kráter); nevét egy kisbolygó is viseli (6123 Aristoteles). Életét főképp Diogenész Laertiosz: *A filozófiában jeleskedők élete és nézetei c.* munkájából ismerhetjük.